

September

De dagen, thuis, verglijden stil in een vergeten deel van de stad. Ik waar erdoorheen als een gegijzelde, vastgepind in een dimensie los van de wereld en los van die van Rudi – een smal vacuüm ertussen. Mijn handen liggen op de toetsen van een laptop of een piano, maar werken aan een album is lastig met dit lijf, dat zich binnenshuis en buitenshuis schrap blijft zetten, dat rampen verwacht op steenworpen afstand.

In deze onrust proberen Berend en ik terug te keren naar een soort-van-normaal leven; we kijken of we iets op kunnen bouwen uit de brokstukken van onze relatie. Overdag is hij weer aan het werk; de klussen hebben zich de afgelopen weken opgestapeld. Hij moest een aantal opnamesessies afzeggen en is flink wat omzet misgelopen – iets wat we mij kwalijk nemen. Ook ik zit sinds kort weer op mijn plek in Filmtheater Images, rusteloos om me heen speurend.

Op de vrije avonden, die me stuk voor stuk naar buiten willen lokken, koken we, meestal bij mij, onze standaardgerechten: rijst met tofu en roerbakgroenten, spaghetti, stampot met vegetarische balletjes. We praten over de albumopnames die binnenkort van start gaan, en we praten over mij – mijn zwaktes, mijn fouten, mijn kansen. Ik hou me op de vlakte of buig mee met zijn opinies; ondertussen probeer ik mijn drijfveren uit het afwaswater te vissen, zoek

ik mijn meningen en eigenschappen tussen de etensresten in de gootsteen en in weggeraakte hoekjes van de vloertegels – ik zoek de persoon die ik was voor Rudi, de persoon die ik zou zijn als we elkaar niet hadden ontmoet.

Het is een schier onmogelijke opgave, want er is niets veranderd sinds mijn afscheidsmiltje aan Rudi, of preciezer: alles is vóór die tijd zo diepgaand veranderd dat teruggaan naar het oude geen optie is. De Rudi-koorts blijkt chronisch – hij kijkt mee door mijn ogen, zijn woorden bevolken mijn gedachten, haarscherp zie ik zijn glimmende oogjes staren: *ik win altijd*. Soms, als de vertrouwdheid tussen Berend en mij groeit, raakt de koorts voor even naar de achtergrond, dan tintelt er iets wat lijkt op wat we ooit hadden, maar meestal monitor ik angstvallig zijn stemmingen.

Kan dit goed zijn, vraag ik me af: de angst voor Rudi is goed, want die man is verkeerd, maar bestaat er zoiets als goede angst in een goede relatie, als je het zelf zwaar verkeerd hebt gedaan? En áls het een goede angst is, leidt het ergens toe, volgt ooit het gewenste *en ze leefden nog lang en gelukkig*? Waarom wil Berend met alle geweld bij me blijven als ik hem zo beschadigd heb, als mijn aanwezigheid het bloed onder zijn nagels vandaan haalt? Of probeert hij ons niet per se te redden, maar gaat het om het redden an sich; is hij eraan verslaafd, zoals ik aan Rudi? Maakt of breekt het hem, of allebei tegelijk? En kunnen we te midden van al dat redden-en-gered-worden op een dag als min of meer gelijkwaardige partners naar elkaar kijken, alsof we op een wipwap zitten die, heel langzaam, waterpas draait? Vindt hij mijn gekruip niet onaantrekkelijk, leidt dat niet tot wensen zoals die van Rudi, is sadisme besmettelijk? Hoeveel procent van Berend wil mij nog echt, en ben ik de enige die zich dat afvraagt? Zijn dominantie, waar ik me in begroef

als in zijn wollen trui op koude winteravonden, staat hem niet langer: zijn gezicht is zo star als dat van Rudi, al broeit er bij hem meer achter. Hardop kan ik me niets afvragen, ik moet me koest houden: mompelen, ja knikken, het hoofd omlaag gericht.

Tegen elven veins ik vermoeidheid, waarop Berend zijn jas aantrekt en me vanuit de deuropening welterusten wenst. Zo gaat het nu, hij snapt dat ik ruimte nodig heb. Maar hoelang nog tot zijn geduld op is: *We gingen het toch weer samen proberen, waarom kom je niet naar mij, waarom blijf je niet slapen?*

*

Weer zit ik achter de balie in het filmhuis, op de hoge bureaustoel met de pluchen tijgerhoes, omringd door dezelfde warme kleuren en geuren van verse muntthee, gemalen koffiebonen en opgeklopte melk, en dezelfde playlists klinken, vol luchtige kwijlliedjes van John Mayer en Jack Johnson, maar het is waanzin: *dit is Rudi's territorium, niet het mijne*. Alles hier behoort hem toe; al het voorgaande, de tafels en stoelen, een vleugje Versace en de uitgestalde drankflessen, in het midden de halfvolle calvadosfles, waarvan het glas lijkt op te lichten.

Plotseling staat er een vrouw voor me – lang, knap, slank, haar haren koperrood, een tint donkerder dan de zijne, ze draagt een King Louie-jurk die hij goedkeurend zou bekijken; met een opgeruimde stem bestelt ze een cola light en een cappuccino. Ze staat midden in zijn gebied, ze weet het niet, ze kent hem vast niet, maar ze ziet me staren. *Wat zou hij van haar vinden, hoelang zou hij nodig hebben, welk deel van haar is zijn favoriet?* Ik speel opnieuw het café

door, *waar is hij, waar is hij – dáár, achter die krant, dat is hem, die handen: ze doen alsof, hij leest niet echt, of nee, of toch...* De vrouw loopt weg met de consumpties en opnieuw check ik de hal, die leeg is – en áls er al mensen binnenkomen, soms druppelend, soms in groepjes, zijn het altijd de verkeerde, met de verkeerde kleren en de verkeerde kapsels, in een sfeer van vrolijkheid. *Dáár, in de hoek, een man verstopt onder een hoed, hij is te lang, maar waarom een hoed, binnen, alsof het een film is – ik trap er niet in, of toch, die schoenen, groen slangenleer – misschien is het een test, staat hij ergens verscholen, staat hij te gniffelen om mijn reactie.*

Ik slaak een gilletje als de telefoon gaat, waarop een collega in de lach schiet; gelukkig zien ze mijn schrikachtigheid hier als iets komisch. Het gerinkel klinkt schel, en degene achter de kassa moet opnemen, altijd, hij weet dat. Ik schraap mijn keel, neem op en zeg zo neutraal mogelijk: ‘Goedemiddag, Filmtheater Images,’ maar het is een ander persoon, zomaar iemand, met een doorsnee stem en vraag. Ik geef antwoord en denk terug aan gisteren, toen de telefoon ging en De Stem klonk. Het duurde maar kort, ik vroeg hem of hij wilde reserveren, en toen dat niet het geval bleek te zijn, wenste ik hem nog een prettige avond en verbrak de verbinding. Meteen belde hij weer, en weer klonk zijn *hey* – die *hey* die ik ’s nachts afspeel in mijn hoofd, als de inleiding van een hoorspel, die *hey* op precies de juiste toon, die me eindelijk wist te vinden, die maakte dat ik de telefoon in gezogen wilde worden – en ik hing op. Nadien had ik het liefst een schaar in mijn arm willen rammen, maar ik kwam niet verder dan nagels in mijn buik, op het toilet.

De middag verstrijkt en de avond dient zich aan, en met de avond komen de herinneringen aan de avonden met hem.

Gelukkig werk ik hier al een tijdje, anders zou het niet gaan: de golven van drukte, het tellen, de kaartjes, het wisselgeld. Rond negen uur gaan de gangdeuren richting de zalen open, en operator Wim sjokt mijn kant op; een goedaardige reus met afhangende schouders, altijd in het zwart. Hij heeft een lief gezicht, met een dikke zwarte baard en grote, melancho- lieke ogen. Op mijn begroeting volgt er een glimlach. Hij zet zich aan de bar neer en laat zijn hoofd in een hand zakken. Op de vraag hoelang hij nog moet, zucht hij gelaten: ‘Valt mee, nog maar een uur of vier.’ Ook tijdens deze welkome afleiding blijft mijn blik afzwaaien naar links, en *dáár, daar is hij* – beheerst duwt hij de glazen deur open, hij draagt het grijze overhemd met de witte boord, van toen, *ik heb wel vaker vegetariërs weer vis laten eten*. Van schrik hou ik mijn adem in, en met het verstenen begint het beven; te veel en te weinig beweging ineen. Wim is nog slechts een schim, en ik staar voor me uit, naar het bedieningspaneel van de kassa; ik hoef niet langer links te zoeken, wat daar te vinden is, komt al naar me toe.

Zijn handen, op de bar, zo’n veertig centimeter van de mijne, zijn luchtje dat me insluit, en ik voel het gebeuren, hoe ik in elkaar krimp, hoe de spanning zich ophoopt in mijn nek. Zijn horloge, schitterend in het licht, vangt mijn blik, waarna mijn ogen via de witte knoopjes omhoog glij- den, om recht in de zijne te eindigen. Hij lijkt precies dezelf- de als vóór België, als voor mijn mailtje – niet bozer, niet blijer. Een zin schiet door mijn hoofd, iets wat hij eens tegen me zei: *Jij beleeft alles altijd zo intens, dat heb ik helemaal niet, bij mij is alles juist heel vlak.*

‘Hey.’

‘Hey.’

‘Ik wist dat je aan het werk was, dus ik dacht: ik kom even langs.’

Ik heb geen reactie paraat, niets vleijends, niets bijdehands. Even klinkt slechts caf rumoer; geluiden van buiten.

Hij leunt iets naar voren. 'Mooi jurkje heb je aan, blauw staat je echt goed. Nieuw?'

Ik slik mijn *Dank je* in, en *Het is maat XS*.

Kort neem ik Wim op, die wantrouwig naar Rudi loert. Hij kent hem wel, zoals iedereen hier; alleen kennen ze hem niet echt.

'Ik mis je, Kirsten. Ik ben zo langzamerhand ten einde raad, ik weet niet meer wat ik moet doen, hoe ik je moet bereiken. Je belt me niet terug, je mailt niet, niks.'

De klank van zijn stem, zo treurig, het sijpelt moeiteloos naar binnen. Ik sla mijn armen over elkaar. 'Je moet me met rust laten.'

'Dat zeg je maar. Ik weet dat je het niet meent.' Hij buigt nog verder naar me toe. 'Kom met me mee, zo meteen, als je vrij bent.'

'Nee.'

'Kom met me mee.' Zijn stem, trager nu.

'Nee, sorry.'

'Kirsten.'

Ik kijk op, schud mijn hoofd.

Drift vlamt over zijn gezicht; hij draait zich om en beent naar buiten. Ik adem uit, moet hem achterna, *wacht, ik meen het niet! Dit zijn de woorden van een ander, van iemand van wie wij beiden weten dat ze niet bestaat*. Beschaamd kijk ik Wim aan, zijn vriendelijke gezicht staart bezorgd terug. 'Alles oké?'

'Ja hoor, dank je.'

*

Het grootste probleem is, volgens Berend, dat ik Rudi niet kan zien zoals hij is, zoals Berend hem ziet; dat ik niet kwaad word, nooit, nergens over, wat aangeeft dat de betovering verre van verbroken is. Berend compenseert mijn gebrek ruimhartig, zijn woedebuien zijn nu dagelijkse kost, als we samen zijn, loop ik op eieren. Zelf breng ik het niet ter sprake, maar vroeg of laat vraagt hij of Rudi nog gebeld heeft, of hij langskwam in Images, hoe dat voor me is. Dan antwoord ik zo eerlijk mogelijk, omdat ik hem dat beloofd heb, omdat ik hem dat verschuldigd ben – en hoewel ik mijn best doe om de antwoorden zo goed mogelijk te formuleren, ergens tussen de waarheid en wenselijkheid in, zeg ik nooit het juiste.

Meestal zijn we thuis als het gebeurt, bij hem of bij mij, meestal gebeurt het tijdens een maaltijd die afkoelt en half opgegeten in de vuilnisbak belandt, of 's avonds laat, op de bank, als de mokken leeg zijn en de burens al in bed liggen. Soms gebeurt het op het platteland, in de auto, als we stilstaan buiten een dorp of met uitzicht op de dijk, en zojuist begon het in de telefoonwinkel, waar we naartoe werden gedreven omdat Rudi maar blijft bellen. In een poging de sfeer te verlichten zei ik, met de verpakking in mijn handen: 'Nou, nu heb ik tenminste een BlackBerry, zo levert al dat gedoe ook nog iets op.' Meteen was zijn gezicht vertrokken en ik snapte het, *too soon*, plus überhaupt geen onderwerp om grappen over te maken – niet tegen hem. Hij wist zich in te houden; de verwijten beperkten zich tot enkele woorden op een laag geluidsniveau, maar nu, nu we over de snelweg richting de studio rijden, komt alles eruit. Uiteraard gaat het over die grap, over dat ik de ernst van de situatie blijkbaar niet inzie, en ik bied mijn excuses aan, maar dat helpt niet, hij komt in zijn Rudi-groef terecht – en de zinnen die hij

uitspreekt, lijken hem niet op te luchten, ze lijken zijn nijd van nieuwe brandstof te voorzien.

‘Zie je het dan niet, zie je het nog stééds niet? Je wisselde goud in voor stront! *Goud!* Voor *stront!*’

Berend brult de woorden in mijn gezicht, zijn ogen afwisselend opengesperd en samengeknepen, zijn lippen een verwrongen streep, een hand zwaait heen en weer in de buurt van mijn oor. De motor brult en hij schakelt al schreeuwend, we suizen over de weg en het suist in mijn oren, en hij kijkt steeds, alsof dat gewoon kan, aan één stuk door kijkt hij naar mij; als versteend zit ik in de bijrijdersstoel en druk mijn rug dieper in de bekleding; de wereld buiten de ramen glijdt angstaanjagend snel voorbij.

‘Ik kan het nog steeds niet geloven! Dat fucking opdondertje! Dat kleine gladde monster! Na alles wat ik voor je heb gedaan! GOUD! Voor STRONT!’

Ik krimp verder ineen, *kijk godverdomme voor je, dit wordt nog onze dood*. Een hand komt los van mijn schoot, we naderen de auto voor ons met duizelingwekkende vaart, net op tijd zwenkt Berend het stuur naar links. Ik spiek op de snelheidsmeter: over de 140, de rode wijzer klimt hoger.

‘Heb je daar niets op te zeggen dan? Heb je níets te zeggen? Voel je er soms niets bij?’ Zijn handen klemmen om het stuur alsof het Rudi’s nek is – of de mijne.

‘Berend. Alsjeblieft. Voorzichtig.’

‘Voorzichtig? En dat zeg jij? Tegen míj?!’

Oké, als dit het is, dan moet ik het accepteren, dan is het mijn eigen schuld, mijn verdiende loon, maar dan voel ik het, heel sterk: ik wil niet dood, niet zo, niet nu.

‘Rustig, KIJK VOOR JE!’

Nog steeds blijft zijn been in dezelfde positie, nog steeds staat zijn voet op het gaspedaal, alsof hij zijn woede er in